
OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2010 No. 713

Rheoliadau Tribiwnlys Prisio Cymru 2010

RHAN 2

Sefydlu Tribiwnlys Prisio Cymru

Sefydlu Tribiwnlys Prisio Cymru

4. Ar 1 Ebrill 2010 sefydlir Tribiwnlys Prisio Cymru.

Sefydlu'r Cyngor Llywodraethu

5. Ar 1 Gorffennaf 2010 sefydlir Cyngor Llywodraethu ar gyfer y Tribiwnlys Prisio.

Aelodaeth y Cyngor Llywodraethu

- 6.—(1) Aelodaeth y Cyngor Llywodraethu fydd:

- (a) Llywydd Tribiwnlys Prisio Cymru, a benodir yn unol â rheoliad 11;
- (b) y cynrychiolwyr rhanbarthol (ond nid y dirprwy gynrychiolwyr rhanbarthol) a benodir yn unol â rheoliad 13; ac
- (c) unrhyw berson a benodir gan Weinidogion Cymru o dan reoliad 7.

(2) Pan fo cynrychiolydd rhanbarthol, fel y'i disgrifir ym mharagraff (1)(b) yn analluog, oherwydd salwch, absenoldeb neu unrhyw reswm arall, i weithredu fel aelod o'r Cyngor Llywodraethu, yna caiff y dirprwy gynrychiolydd rhanbarthol ar gyfer y rhanbarth hwnnw gymryd lle'r cynrychiolydd rhanbarthol, a bydd ganddo'r un pwerau â'r cynrychiolydd rhanbarthol sy'n analluog i weithredu.

Apwyntai Gweinidogion Cymru

- 7.—(1) Caiff Gweinidogion Cymru benodi un person yn aelod o'r Cyngor Llywodraethu.

(2) Mae'r rheoliad hwn yn ddarostyngedig i ddarpariaethau rheoliad 21(4) ynglŷn â'r penodiad i'r Cyngor Llywodraethu ar 1 Gorffennaf 2010.

(3) Caiff Gweinidogion Cymru, ar ôl ymgynghori â'r Llywydd, roi i unrhyw berson a benodir o dan baragraff (1), hysbysiad ysgrifenedig sy'n rhoi pa bynnag gyfnod a bennir ganddynt o rybudd o derfynu ei swydd.

Swyddogaethau'r Cyngor Llywodraethu

8.—(1) Bydd swyddogaethau'r Tribiwnlys Prisio o dan Rannau 2 i 4 (ac eithrio rheoliad 18(1)) yn cael eu cyflawni ar ei ran gan y Cyngor Llywodraethu.

(2) Caiff y Cyngor Llywodraethu benderfynu y caiff swyddogaethau'r Tribiwnlys Prisio o dan Rannau 2 i 4 (ac eithrio rheoliad 18(1)) eu cyflawni ar ei ran gan ddau neu ragor o aelodau'r Cyngor Rheoli, ar yr amod mai'r Llywydd fydd un ohonynt.

- (3) Nid yw paragraff (2) yn gymwys ar gyfer penodi'r prif weithredwr.

(4) Mae paragraffau (1) a (2) yn ddarostyngedig i'r darpariaethau yn rheoliadau 16(6), 17 ac Atodlen 2 sy'n dyrannu swyddogaethau i'r prif weithredwr.

Penodi aelodau'r Tribiwnlys Prasio

9.—(1) Yn ddarostyngedig i'r paragraffau canlynol o'r rheoliad hwn, aelodau'r Tribiwnlys Prasio fydd y personau hynny a benodir gan y cynghorau a ragnodir yng ngholofn 3 o Atodlen 1 (“y cynghorau”) a'r Llywydd ar y cyd.

(2) Y nifer o aelodau sydd i'w penodi gan gyngor unigol a'r Llywydd yw'r nifer a bennir mewn perthynas â'r cyngor hwnnw yng ngholofn 4 o Atodlen 1.

(3) At ddibenion y rheoliad hwn, ni fydd swydd wag yn digwydd ac eithrio pan fo nifer yr aelodau a benodwyd gan gyngor unigol a'r Llywydd yn syrthio islaw'r nifer a bennir mewn perthynas â'r cyngor hwnnw yng ngholofn 4 o Atodlen 1.

(4) Os na fydd cyngor a'r Llywydd, ar ddiwedd cyfnod o dri mis ar ôl i swydd fynd yn wag yn y Tribiwnlys Prasio, wedi gwneud penodiad yn unol â pharagraff (1), caiff Gweinidogion Cymru wneud y penodiad hwnnw ar ôl ymgynghori â'r Llywydd.

(5) Ni fydd unrhyw benodiad o dan adran (1) yn ddilys os ei effaith fyddai peri bod nifer yr aelodau o'r Tribiwnlys Prasio, a benodir gan gyngor a'r Llywydd, ac sy'n aelodau o'r cyngor, yn fwy na'r nifer a bennir mewn perthynas â'r cyngor yng ngholofn 5 o Atodlen 1.

(6) Ni cheir dehongli paragraff (5) fel pe bai'n effeithio ar ddilysrwydd penodiad aelod o'r Tribiwnlys Prasio sy'n dod yn aelod o gyngor wedi i benodiad y person hwnnw ddod i rym.

(7) Mae'r rheoliad hwn yn ddarostyngedig i ddarpariaethau rheoliad 21 ynglŷn â phenodi aelodau ar 1 Gorffennaf 2010.

Parhad aelodaeth o'r Tribiwnlys Prasio

10.—(1) Bydd pob penodiad aelod o dan reoliad 9 yn cael effaith am ba bynnag gyfnod, na fydd yn hwy na chwe blynedd, a bennir gan y person neu bersonau sy'n gwneud y penodiad.

(2) Bydd pob aelod yn parhau yn ei swydd hyd nes digwydd pa un bynnag o'r canlynol sy'n digwydd gyntaf—

- (a) y cyfnod a bennir o dan baragraff (1) yn dod i ben;
- (b) hysbysiad o derfynu swydd yr aelod o dan baragraff (3) yn cael effaith;
- (c) yr aelod yn dod yn anghymwys i fod yn aelod, yn unol â'r ddarpariaeth yn rheoliad 14;
- (ch) yr aelod yn ymddiswyddo drwy hysbysiad ysgrifenedig i'r Llywydd.

(3) Rhaid i'r prif weithredwr, os cyfarwyddir ef felly gan Weinidogion Cymru, wedi i Weinidogion Cymru ymgynghori â'r cyngor perthnasol ac â'r Llywydd, roi i aelod hysbysiad ysgrifenedig sy'n rhoi pa bynnag gyfnod o rybudd a gyfarwyddir, o derfynu cyfnod yr aelod yn ei swydd o dan y paragraff hwn.

Llywydd y Tribiwnlys Prasio

11.—(1) Rhaid gwneud y penodiad cyntaf i swydd y Llywydd yn unol â Rhan 1 o Atodlen 2 ond yn ddarostyngedig i Ran 2 o'r Atodlen honno.

(2) Mewn achos dilynol pan â swydd y Llywydd yn wag, rhaid i aelodau'r Tribiwnlys Prasio, yn unol â Rhan 1 o Atodlen 2, benodi person i fod yn Llywydd.

(3) Pan nad oes penodiad wedi ei wneud yn unol ag Atodlen 2, rhaid i Weinidogion Cymru, ar ôl ymgynghori â pha bynnag rai o aelodau'r Tribiwnlys Prasio ag y tybiant yn briodol, benodi un o aelodau'r Tribiwnlys Prasio i fod yn Llywydd.

(4) Bydd y Llywydd a benodir dan y rheoliad hwn yn dal y swydd hyd nes digwydd pa un bynnag o'r canlynol sy'n digwydd gyntaf—

- (a) diwedd y cyfnod o ddwy flynedd ar ôl y dyddiad yr ymgwymerodd y Llywydd â'i swydd (ac at ddibenion y paragraff hwn, rhaid ystyried bod yr apwyntai cyntaf i swydd y Llywydd yn ymgymryd â'r swydd ar 1 Gorffennaf 2010);
- (b) y Llywydd yn peidio â bod yn aelod o'r Tribiwnlys Prisio;
- (c) hysbysiad o ymddiswyddiad y Llywydd o dan baragraff (5) yn cael effaith;
- (ch) hysbysiad terfynu o dan baragraff (6) yn cael effaith.

(5) Caiff y Llywydd ymddiswyddo drwy hysbysu Gweinidogion Cymru mewn ysgrifen, gan roi o leiaf un mis o rybudd.

(6) Caiff Gweinidogion Cymru, ar ôl ymgynghori â pha bynnag rai o aelodau'r Tribiwnlys Prisio ag y gwelant yn dda, drwy roi hysbysiad ysgrifenedig i'r Llywydd, derfynu ei benodiad yn Llywydd.

(7) Os yw'r Llywydd yn analluog, oherwydd salwch, absenoldeb neu unrhyw reswm arall, i gyflawni swyddogaethau'r Llywydd o dan y Rheoliadau hyn, rhaid i ba bynnag aelod o'r Cyngor Llywodraethu a bennir o bryd i'w gilydd gan y Cyngor gyflawni'r swyddogaethau hynny.

(8) Caiff y Llywydd awdurdodi cynrychiolydd rhanbarthol i ymgymryd â swyddogaeth y Llywydd o benodi o dan reoliad 9(1); ac yn y paragraff hwn, nid yw “cynrychiolydd rhanbarthol” yn cynnwys dirprwy gynrychiolydd rhanbarthol.

Cadeiryddion y Tribiwnlys Prisio

12.—(1) Pennir y nifer o aelodau'r Tribiwnlys Prisio sydd i'w penodi i swydd Cadeirydd gan y Tribiwnlys Prisio.

(2) Bydd y Llywydd yn un o'r Cadeiryddion a rhaid i aelodau Tribiwnlys Prisio yn unol â Rhan 1 o Atodlen 2, ond yn ddarostyngedig i reoliad 22, benodi gweddill nifer y Cadeiryddion o fewn y cyfnod rhagnodedig, drwy eu hethol o blith eu nifer.

(3) Ar ddiwedd y cyfnod rhagnodedig, os na fydd etholiad wedi ei gynnal yn unol â'r rheoliad hwn, rhaid i Weinidogion Cymru, ar ôl ymgynghori â'r Llywydd, benodi'r nifer priodol o aelodau i fod yn Gadeiryddion.

(4) Bydd Cadeirydd a benodir dan y rheoliad hwn yn dal y swydd hyd nes digwydd pa un bynnag o'r canlynol sy'n digwydd gyntaf —

- (a) y Cadeirydd hwnnw'n peidio â bod yn aelod o'r Tribiwnlys Prisio;
- (b) y Cadeirydd hwnnw'n ymddiswyddo drwy roi hysbysiad ysgrifenedig i'r Llywydd;
- (c) hysbysiad terfynu o dan baragraff (5) yn cael effaith.

(5) O ran y Llywydd—

- (a) caiff, ar ôl ymgynghori â'r Cyngor Llywodraethu, drwy roi hysbysiad ysgrifenedig i Gadeirydd, derfynu swydd y Cadeirydd hwnnw; a
- (b) rhaid iddo, os cyfarwyddir ef i wneud hynny gan Weinidogion Cymru, roi i Gadeirydd hysbysiad ysgrifenedig sy'n terfynu swydd y Cadeirydd hwnnw, a bydd yr hysbysiad yn cael effaith ar ddiwedd pa bynnag gyfnod y cyfarwyddir felly.

(6) Cyn rhoi cyfarwyddyd dan baragraff (5)(b) rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori â'r Llywydd.

(7) Yn y rheoliad hwn—

ystyr “y cyfnod rhagnodedig” (“*the prescribed period*”) yw tri mis sy'n cychwyn pan fo swydd yn mynd yn wag ymhlith y nifer rhagnodedig;

ystyr “y nifer rhagnodedig” (“*the determined number*”) yw'r nifer a bennir gan y Tribiwnlys Priso yn unol â pharagraff (1);

ystyr “y nifer priodol” (“*the appropriate number*”) yw'r nifer a bennir, llai'r nifer sydd ar y pryd yn dal swydd Cadeirydd.

Cynrychiolwyr rhanbarthol y Tribiwnlys Priso

13.—(1) Rhaid gwneud y penodiadau cyntaf i'r swyddi cynrychiolydd rhanbarthol a dirprwy gynrychiolydd rhanbarthol (a elwir yn “gynrychiolydd rhanbarthol” yn y rheoliad hwn) yn unol â Rhan 1 o Atodlen 2 ond yn ddarostyngedig i Ran 2 o'r Atodlen honno.

(2) Mewn achosion dilynol pan â swydd cynrychiolydd rhanbarthol yn wag, rhaid i aelodau'r Tribiwnlys Priso, yn unol â Rhan 1 o Atodlen 2, benodi cynrychiolydd rhanbarthol neu ddirprwy gynrychiolydd rhanbarthol (yn ôl fel y digwydd) ar gyfer y rhanbarth hwnnw, o blith eu nifer.

(3) Ar ddiwedd y cyfnod rhagnodedig, os na fydd etholiad wedi ei gynnal yn unol â'r rheoliad hwn, rhaid i Weinidogion Cymru, ar ôl ymgynghori â'r Llywydd, benodi'r nifer priodol o aelodau i fod yn gynrychiolwyr rhanbarthol.

(4) Bydd cynrychiolydd rhanbarthol a benodir dan y rheoliad hwn yn dal y swydd hyd nes digwydd pa un bynnag o'r canlynol sy'n digwydd gyntaf—

- (a) diwedd y cyfnod o ddwy flynedd sy'n dilyn y dyddiad yr ymgymerodd y cynrychiolydd rhanbarthol â'i swydd (ac at ddibenion y paragraff hwn, rhaid ystyried bod yr apwynteion cyntaf i swydd cynrychiolydd rhanbarthol yn ymgymryd â'u swyddi ar 1 Gorffennaf 2010);
- (b) y cynrychiolydd rhanbarthol yn peidio â bod yn aelod o'r Tribiwnlys Priso;
- (c) y cynrychiolydd rhanbarthol yn ymddiswyddo drwy roi hysbysiad ysgrifenedig i'r Llywydd;
- (ch) hysbysiad terfynu o dan baragraff (5) yn cael effaith.

(5) O ran y Llywydd—

- (a) caiff, ar ôl ymgynghori â'r Cyngor Llywodraethu, drwy roi hysbysiad ysgrifenedig i gynrychiolydd rhanbarthol, derfynu swydd y cynrychiolydd rhanbarthol hwnnw; a
- (b) rhaid iddo, os cyfarwyddir ef i wneud hynny gan Weinidogion Cymru, roi i gynrychiolydd rhanbarthol hysbysiad ysgrifenedig sy'n terfynu swydd y cynrychiolydd rhanbarthol hwnnw, a bydd yr hysbysiad yn cael effaith ar ddiwedd pa bynnag gyfnod y cyfarwyddir felly.

(6) Cyn rhoi cyfarwyddyd dan baragraff (5)(b) rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori â'r Llywydd.

(7) Yn y rheoliad hwn—

ystyr “y cyfnod rhagnodedig” (“*the prescribed period*”) yw tri mis sy'n cychwyn gydag 1 Ebrill 2010 ac wedi hynny, tri mis sy'n cychwyn gyda'r dyddiad pan â swydd cynrychiolydd rhanbarthol yn wag; ac

ystyr “y nifer priodol” (“*the appropriate number*”), yn achos cynrychiolwyr rhanbarthol, yw pedwar llai'r nifer o bersonau sydd, ar y pryd, yn dal swydd fel y cyfryw; ac yn achos dirprwy gynrychiolwyr rhanbarthol, yw pedwar llai'r nifer o bersonau sydd, ar y pryd, yn dal swydd fel y cyfryw.

(8) At ddibenion y Rheoliadau hyn—

- (a) mae pedair rhanbarth;
- (b) mae'r rhanbarthau yn cynnwys yr ardaloedd a bennir yng ngholofn 1 o Atodlen 1; ac
- (c) caiff y rhanbarthau eu hadnabod gan yr enw cyfatebol yng ngholofn 2 o'r Atodlen hwnnw.

Anghymhwys o aelodaeth o'r Tribiwnlys Prisio

14.—(1) Bydd person yn anghymwys i'w benodi yn aelod, neu i barhau yn aelod o'r Tribiwnlys Prisio—

- (a) os yw'r person hwnnw wedi ei ddyfarnu'n fethdalwr; neu
- (b) os yw'r person hwnnw wedi gwneud trefniant gyda chredydwy; neu
- (c) os yw'r person hwnnw, o fewn y pum mlynedd yn union cyn ei benodi neu ers pan ei benodwyd, wedi ei gollfarnu yn y Deyrnas Unedig, Ynysydd y Sianel neu Ynys Manaw o unrhyw dramgwydd ac y gorchymynwyd ei garcharu am gyfnod o dri mis neu ragor, heb yr opsiwn o ddirwy, pa un a ohiriwyd y ddeddfryd honno ai peidio; neu
- (ch) os yw'r person hwnnw wedi ei anghymhwysu ar y pryd rhag bod yn aelod o awdurdod lleol; neu
- (d) os yw'r person hwnnw neu'i briod neu'i bartner sifil yn gyflogai neu'n dod yn gyflogai i'r Tribiwnlys Prisio.

(2) Bydd anghymhwysiad person am y rheswm ym mharagraff (1)(a) yn dod i ben—

- (a) oni ddirymir y gorchymyn methdalau yn erbyn y person hwnnw'n gynharach, pan ryddheir y person hwnnw o fethdaliad; neu
- (b) os dirymir y gorchymyn methdalau felly, ar ddyddiad y dirymu.

(3) Bydd anghymhwysiad person am y rheswm ym mharagraff (1)(b) yn dod i ben —

- (a) os telir dyledion y person hwnnw'n llawn gan y person hwnnw, ar y dyddiad y cwblheir y taliad; neu
- (b) mewn unrhyw achos arall, ar ddiwedd pum mlynedd ar ôl y dyddiad y cyflawnir telerau'r weithred gompwondio neu'r trefniant.

(4) At ddibenion paragraff (1)(c), ystyrir mai dyddiad y gollfarn fydd y dyddiad cyffredin pan ddaw'r cyfnod a ganiateir ar gyfer apelio i ben, neu, os gwneir apêl o'r fath, y dyddiad pryd y penderfynir yr apêl yn derfynol, neu y rhoddir y gorau i'r apêl, neu ei bod yn methu oherwydd methiant i erlyn.

(5) At ddibenion y rheoliad hwn, ystyr “aelod o'r Tribiwnlys Prisio” yw aelod —

- (a) o'r Tribiwnlys Prisio a benodir o dan reoliad 9;
- (b) o'r Cyngor Llywodraethu a benodir o dan reoliad 7; neu
- (c) o hen Tribiwnlys a benodir i'r Tribiwnlys Prisio o dan reoliad 21.